

Brusel 24. listopadu 2015
(OR. en)

14443/15

CULT 85
RELEX 957
DEVGEN 235

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Datum: 24. listopadu 2015

Příjemce: Delegace

Č. předchozího
dokumentu: 13645/1/15 REV 1 CULT 76 RELEX 871 DEVGEN 215

Předmět: Závěry Rady o kultuře ve vnějších vztazích EU se zaměřením na kulturu
v rozvojové spolupráci
– závěry Rady (24. listopadu 2015)

Delegace v příloze naleznou závěry Rady o kultuře ve vnějších vztazích EU se zaměřením na kulturu v rozvojové spolupráci přijaté Radou na jejím 3428. zasedání konaném dne 24. listopadu 2015.

Závěry Rady o kultuře ve vnějších vztazích EU se zaměřením na kulturu v rozvojové spolupráci

RADA EVROPSKÉ UNIE

1. PŘIPOMÍNÁJÍC, že v čl. 167 odst. 3 a 4 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) se vyzývá, aby Unie a její členské státy podporovaly spolupráci v oblasti kultury se třetími zeměmi a s příslušnými mezinárodními organizacemi a aby Unie ve své činnosti podle ostatních ustanovení Smluv přihlížela ke kulturním hlediskům, zejména s cílem uznávat a podporovat rozmanitost svých kultur;
2. ZDŮRAZŇUJÍC, že kultura ve vnějších vztazích EU, včetně rozvojové spolupráce, je jednou z priorit evropského programu pro kulturu¹ a následných pracovních plánů pro kulturu² vypracovaných Radou, a že pro zvýšení soudržnosti mezi různými politikami je důležitá meziodvětvová spolupráce, jak bylo zdůrazněno v řadě nedávno přijatých závěrů Rady³;
3. MAJÍC NA PAMĚTI, že podle článku 208 SFEU je politika Unie v oblasti rozvojové spolupráce prováděna v rámci zásad a cílů vnější činnosti Unie a že politika rozvojové spolupráce Unie a politika, kterou v této oblasti vedou členské státy, se navzájem doplňují a posilují;

¹ Schválen usnesením Rady ze dne 16. listopadu 2007 o evropském programu pro kulturu (Úř. věst. C 287, 29.11.2007, s. 1)

² Nejnovější je pracovní plán pro kulturu (2015–2018) (Úř. věst. C 463, 23.12.2014, s. 4).

³ Nejnovější jsou závěry Rady ze dne 26. listopadu 2012 o správě kulturních záležitostí (Úř. věst. C 393, 19.12.2012, s. 8).

4. PŘIPOMÍNÁJÍC Agendu pro udržitelný rozvoj 2030⁴ přijatou Organizací spojených národů, v níž jsou u některých cílů uvedeny výslovné odkazy na kulturu, jakož i závěry Rady ze dne 16. prosince 2014 o transformačním rámci pro období po roce 2015⁵, v nichž se uznává, že kultura, včetně světového kulturního dědictví a tvůrčích odvětví, může hrát důležitou úlohu při dosahování udržitelného rozvoje podporujícího začlenění;
5. ZDŮRAZŇUJÍC, že pro EU jsou hlavními zásadami univerzalita, nedělitelnost, souvztažnost a vzájemná provázanost všech lidských práv, ať občanských, politických, hospodářských, sociálních či kulturních;⁶
6. PŘIPOMÍNÁJÍC, že EU a její členské státy přistoupily k úmluvě UNESCO z roku 2005 o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů, jež zdůrazňuje mimo jiné potřebu začlenit kulturu jako strategický prvek do rozvojových politik, a zavázaly se tak k jejímu provádění, a že kulturní rozmanitost lze chránit a podporovat pouze v případě, že jsou zaručena lidská práva a základní svobody;

JE PŘESVĚDČENA, že kultura musí být součástí strategického a průřezového přístupu k vnějším vztahům Unie a rozvojové spolupráci vzhledem k tomu, že má značnou schopnost tyto politiky posilovat tím, že přispívá k budování dlouhodobých vztahů na základě kontaktů mezi lidmi, vzájemného porozumění, důvěry a důvěryhodnosti;

S NÁLEŽITÝM OHLEDEM na příslušné pravomoci Evropské unie a členských států, jakož i zásadu subsidiarity;

⁴ Na summitu OSN o udržitelném rozvoji (New York, 25. až 27. září 2015) byla přijata Agenda pro udržitelný rozvoj 2030 (Přeměna našeho světa), včetně jednotného souboru globálních cílů udržitelného rozvoje, který nahradí rozvojové cíle tisíciletí;
<https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>

⁵ Dokument 16716/14.

⁶ Obecné zásady EU v oblasti lidských práv ohledně svobody projevu online a offline (dokument 9647/14).

ZDŮRAŽŇUJE:

Pokud jde o kulturu ve vnějších vztazích EU

7. Aby bylo možné uplatnit potenciál kultury jako důležité součásti vnějších vztahů, je nutné jít nad rámec šíření rozmanitosti evropských kultur a usilovat o vytvoření nového pojetí dialogu, vzájemného naslouchání a učení, budování společných kapacit a celosvětové solidarity⁷, jak je doporučeno v přípravné akci⁸ zaměřené na kulturu ve vnějších vztazích EU a ve zprávě týkající se kultury a vnějších vztahů s Čínou⁹.
8. Je však potřeba lépe koordinovat úsilí o dosažení strategického evropského přístupu, jehož cílem je důsledné a soudržné začleňování kultury do vnějších vztahů EU a jenž má přispět k tomu, aby se činnosti Unie a činnosti jejích členských států vzájemně doplňovaly. Tento přístup by mimo jiné zahrnoval tematické a zeměpisné priority, realistické cíle a výsledky, cílové skupiny, společné zájmy a iniciativy, ustanovení o financování, zapojení občanů a způsoby provádění.
9. Strategický přístup na úrovni EU by rovněž umožnil účinněji řešit stávající problémy, jako jsou migrační krize, radikalizace a xenofobie, ničení a ohrožení kulturního dědictví a nedovolené obchodování s kulturními statky.

⁷ Také v souladu s usnesením Evropského parlamentu ze dne 12. května 2011 o kulturních dimenzích vnější činnosti EU.

⁸ Přípravná akce „Kultura ve vnějších vztazích EU“ vzešla z podnětu Evropského parlamentu v roce 2012, byla prováděna v letech 2012 a 2013 a jejím cílem bylo podpořit probíhající úvahy o politikách a jejich rozvoj, pokud jde o posílení úlohy kultury ve vnějších vztazích, a rozvíjet další práci v této oblasti. Závěrečná zpráva byla zveřejněna v roce 2014, <http://cultureinexternalrelations.eu/main-outcomes/>

⁹ Strategie pro kulturní vztahy mezi EU a Čínou: zpráva skupiny odborníků pro oblast kultury a vnějších vztahů – Čína (listopad 2012).

Pokud jde o kulturu v rozvojové spolupráci

10. Podpora soudržnosti politik je pro rozvojovou spolupráci obzvláště důležitá, a to s ohledem na významnou úlohu, kterou v této oblasti hrají členské státy a EU, a také s ohledem na Agendu pro udržitelný rozvoj 2030.
11. Kultura je jednou ze základních složek lidského, sociálního, hospodářského a environmentálního rozměru rozvoje, a tedy jedním z klíčových prvků udržitelného rozvoje, vzhledem k tomu, že:
 - dynamická kulturní a tvůrčí odvětví, včetně kulturního dědictví, v partnerských zemích mohou přispět ke snížení chudoby, neboť jde o významné katalyzátory růstu, zaměstnanosti, sociální soudržnosti a místního rozvoje,
 - kultura a rovněž podpora a respektování kulturní rozmanitosti hrají důležitou úlohu při předcházení konfliktům, budování míru a usmiřování v oblastech konfliktu a po skončení konfliktu,
 - mezikulturní dialog přispívá k lepšímu porozumění a usnadňuje hlubší partnerství mezi zúčastněnými stranami,
 - nezávislé odvětví kultury a sdělovacích prostředků je základní podmínkou pro svobodu přesvědčení a projevu, kulturní rozmanitost, aktivní demokratické občanství a udržitelný demokratický rozvoj,
 - přijetí konkrétních strategií v oblasti kultury a rozvojové spolupráce vede k účinnějším a udržitelnějším opatřením v celé řadě odvětví.

12. Pro plné využití významného potenciálu kultury pro rozvojovou spolupráci by však měl být vypracován integrovanější přístup, který bude zahrnovat začlenění kulturního rozměru do rozvojových programů a vhodnou podporu subjektů působících v oblasti kultury v dlouhodobějším horizontu, spíše než provádění jednorázových intervencí.
13. Tento přístup by mohl vycházet mimo jiné z těchto prvků:
- uznání hodnoty kultury jako takové i jako hnací síly rozvojové spolupráce,
 - vymezení praktických postupů pro začlenění kulturního rozměru do přípravy odvětvových rozvojových programů, a to na základě společného chápání soudržnosti a důslednosti,
 - podpory strukturovaného a dlouhodobého rozvoje kulturních a tvůrčích odvětví v partnerských zemích, zejména z hlediska budování kapacit, správy kulturních záležitostí a systémů ochrany práv duševního vlastnictví,
 - posílení úsilí o ochranu a zachování světového hmotného i nehmotného kulturního a přírodního dědictví,
 - podpory úlohy vzdělávání při prosazování pluralismu, boje proti diskriminaci, tolerance, spravedlnosti, solidarity a rovnosti žen a mužů,
 - určení realistického počtu prioritních směrů, které je možné pravidelně přezkoumávat, s cílem jasně porozumět výsledkům projektů a jejich přínosu pro udržitelný rozvoj a snižování chudoby, jakož i pro sociální soudržnost, růst a zaměstnanost,

- doplňkovosti stávajících programů a finančních nástrojů Unie, členských států a dalších subjektů a ve vhodných případech zlepšení příležitostí pro podporu jejich kulturních iniciativ,
- přístupu zdola nahoru, který podporuje odpovědnost na vnitrostátní a místní úrovni, zahrnuje partnerské země a do kterého jsou zapojeny všechny zúčastněné strany, zejména nevládní organizace, občanská společnost a soukromý sektor.

14. Rychlá reakce by byla obzvláště důležitá s ohledem na budoucí provádění a monitorování cílů udržitelného rozvoje uvedených v Agendě 2030¹⁰, aby bylo zajištěno, že kultura je dostatečně zohledňována a může v této souvislosti plnit svou úlohu.

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY A KOMISI, ABY:

15. se zapojily do ad-hoc pracovní skupiny, kterou bude pořádat Lucembursko. Tato pracovní skupina bude přispívat k vypracování konkrétního, fakticky podloženého, společného a dlouhodobého přístupu ke kultuře a rozvojové spolupráci.

Skupina bude v zájmu usnadnění soudržnosti činností příslušných subjektů působících na místě provádět shromažďování a výměnu osvědčených postupů v oblasti kultury a rozvojové spolupráce a posuzovat empirické důkazy týkající se dopadu kultury na rozvoj.

Bude se scházet v letech 2016 až 2017, bude neformální a založena na dobrovolné účasti. Bude otevřena subjektům z odvětví kultury a rozvoje, zejména členským státům (především úřadujícím a budoucímu předsednictví Rady), Komisi, Evropskému parlamentu, příslušným mezinárodním organizacím působícím v oblasti rozvoje a kultury, partnerským zemím, externím partnerům, obzvláště Evropské síti národních kulturních institutů (EUNIC), jakož i platformám občanské společnosti a nevládních organizací.

Výsledky činnosti této pracovní skupiny budou předloženy příslušným přípravným orgánům Rady, zejména v oblasti kultury a rozvojové spolupráce.

¹⁰ Zejména cíle č. 4 (cíl 4.7), 8 (cíl 8.9), 11 (cíl 11.4) a 12 (cíl 12.b).

A VYZÝVÁ KOMISI, ABY:

16. posílila kulturu jakožto zvláštní rozměr intervencí v rámci rozvojové spolupráce,
 17. společně s vysokou představitelkou Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku vypracovala a předložila Radě strategičtější přístup ke kultuře ve vnějších vztazích založený na výše uvedených zásadách, jenž by měl podporovat mimo jiné uměleckou svobodu, svobodu kulturního projevu a respektování kulturní rozmanitosti a kulturního dědictví.
-